

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-1719

Chișinău

14 februarie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege **pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea guvernantei și reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare)**, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 103 din 14 februarie 2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 16 file și în limba rusă – 18 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (10 file);
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (270 file);
5. Avizele autorităților (147 file);
6. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (6 file);
7. Avizele Ministerului Justiției (4 file);
8. Tabelul comparativ (44 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.:Dumitru Celonenco
Tel.:022 250 427
e-mail:dumitru.celonenco@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.O.F. Nr.	40
"14"	02 2024
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 103

din 14 februarie 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea guvernantei și reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare)

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea guvernantei și reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare).

Prim-ministru

Contrasemnează:

DORIN RECEAN

Ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Andrei Spînu

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**
pentru modificarea unor acte normative
(perfecționarea guvernantei și reglementării sectorului
de alimentare cu apă și de canalizare)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 60-65, art. 123), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Prevederile prezentei legi se aplică serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare organizat la nivelul raioanelor, municipiilor, orașelor, satelor/comunelor sau, după caz, al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară.”;

alineatul (4) se completează cu cuvintele „și a statului”;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare face parte din sfera serviciilor publice de gospodărie comunală, astfel cum acestea sunt definite de Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002.”

2. La articolul 4:

după noțiunea „aducțiune” se completează cu noțiunea „apă brută” cu următorul cuprins:

„*apă brută* – apă captată din surse de suprafață sau subterane, care are calitatea sursei în momentul prelevării.”;

după noțiunea „ape industriale uzate” se completează cu noțiunea „arie de operare” cu următorul cuprins:

„*arie de operare* – arie geografică ce cuprinde unitatea/unitățile administrativ-teritoriale în care operatorul primește dreptul de a furniza/presta serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în baza contractului/contractelor de delegare a gestiunii.”;

după noțiunea „contract de delegare a gestiunii” se introduce noțiunea „cotă de dezvoltare” cu următorul cuprins:

„*cotă de dezvoltare* – componentă a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată anual de către autoritățile administrației publice locale, destinată creării surselor de dezvoltare a sistemelor

aferente furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;”;

la noțiunea „delegarea gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare”, după sintagma „unitate administrativ-teritorială” se introduce textul „ , direct sau prin intermediul unei asociații de dezvoltare intercomunitară.”;

noțiunile „racord de canalizare” și „redevență” vor avea următorul cuprins:

„*racord de canalizare* – canal colector ce asigură legătura dintre instalația internă de canalizare a consumatorului și colectorul public de canalizare. Cheltuielile pentru execuția racordului de canalizare se suportă de către consumator. Execuția racordului de canalizare se asigură fie de către operator, fie de către consumator;

redevență – plată pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale sau al statului, după caz, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, stabilită în contractul de delegare a gestiunii, în cazul bunurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale și respectiv, în contractul de concesiune de servicii, în cazul bunurilor proprietate publică a statului;”;

după noțiunea „serviciu public de canalizare” se introduce noțiunea „sisteme individuale de colectare și epurare a apelor uzate” cu următorul cuprins:

„*sisteme individuale de colectare și epurare a apelor uzate* – sisteme de colectare și epurare a apelor uzate care asigură un nivel de protecție a mediului similar cu cel al sistemelor publice centralizate de canalizare și epurare și care îndeplinesc condițiile tehnice, de mediu și de reglementare conform standardizării și legislației specifice din domeniul apelor uzate și protecției apelor;” .

3. Articolul 5:

alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) aprobarea conceptului și a Regulamentului de ținere a Sistemului informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.”;

4. Articolul 7:

alineatul (2):

la litera a) cuvintele „la nivel de raion, municipiu și oraș” se exclud;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) dezvoltă și implementează mecanismul de monitorizare a respectării de către operatorii care nu sunt titulari de licențe a cerințelor stabilite de prezenta lege și de reglementările Agenției;”;

litera j) va avea următorul cuprins:

„j) aprobă cheltuielile de bază și tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, tehnologică, de canalizare și de epurare a apelor

uzate, pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii, precum și pentru serviciile auxiliare, furnizate de titularii de licențe, determinate și justificate de operator în conformitate cu metodologiile aprobate de Agenție;”;

literele k), l) și m) se abrogă;

la litera o), textul „la nivel de raion, municipiu și oraș” se substituie cu textul „de titularii de licențe”;

la litera q), textul „care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de raion, municipiu și oraș” se substituie cu cuvintele „titulari de licențe care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare”;

se completează cu literele q¹) și r¹) cu următorul cuprins:

„q¹) asigură gestionarea și mentenanța Sistemului Informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;”;

r¹) aprobă, în scop de determinare a tarifelor, planurile anuale de investiții și valorile investițiilor acceptate pentru recuperare prin tarif pentru titularii de licențe, conform prevederilor Regulamentului privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare aprobat de Agenție”;

la litera s), textul „operatorii care își desfășoară activitatea la nivel de raion, municipiu și oraș” se substituie cu textul „titularii de licențe”;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În domeniul protecției consumatorilor, Agenția:

a) promovează protecția drepturilor și intereselor legale ale consumatorilor, în special prin asigurarea prestării în mod echitabil și nediscriminatoriu a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare de către operatorii titulari de licențe;

b) elaborează și aprobă actele normative prevăzute de art. 7 alin. (2) lit. e) – i) din prezenta Lege, monitorizează respectarea acestora, adoptă hotărâri și emite decizii menite să asigure protecția drepturilor și a intereselor legitime ale consumatorilor în conformitate cu prevederile prezentei legi;

c) monitorizează respectarea de către operatorii titulari de licențe a drepturilor consumatorilor stabilite în prezenta lege și în Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, și a indicatorilor de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobați în conformitate cu prezenta lege;

d) examinează și soluționează problemele expuse în reclamațiile consumatorilor, în limita competențelor prevăzute de prezenta lege și cu respectarea prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova;

g) examinează și soluționează, în procedură extrajudiciară, neînțelegerile survenite între consumatorii și operatorii titulari de licențe, inclusiv în legătură cu branșarea/racordarea la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și neînțelegerile referitoare la încheierea contractelor de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Adresarea către Agenție

nu privează consumatorul de dreptul adresării concomitente și în instanța de judecată;

h) emite decizii privind interzicerea deconectării/debransării instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorilor de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare sau privind reconectarea acestora pe parcursul examinării reclamațiilor/petițiilor consumatorilor.”

la alineatul (3) literele a) și b), textul „care își desfășoară activitatea la nivel de raion, municipiu și oraș” se substituie cu textul „titulari de licențe”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Operatorii care nu sunt titulari de licențe, precum și autoritățile administrației publice locale, asigură respectarea și aplicarea prevederilor prezentei legi, precum și a altor acte normative, inclusiv a celor aprobate de Agenție.”

5. La articolul 8:

alineatul (1):

la litera a), după cuvintele „în conformitate” se introduce textul „cu Planul de Amenajare a Teritoriului Național secțiunea specializată „aprovizionarea cu apă și sanitație.”;

la litera c), după cuvântul „operatori” se introduce cuvântul „nelicențiați”;

litera e) se completează cu textul „ . În cazul neaprobării de către autoritățile administrației publice locale a Regulamentelor proprii de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în baza Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sau în cazul aprobării unor Regulamente ce contravin actului normativ respectiv, se vor aplica prevederile Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat de Agenție”;

litera l) se abrogă;

litera n) se completează cu textul „ . În cazul neaprobării de către autoritățile publice locale a indicatorilor de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în baza Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sau în cazul aprobării unor indicatori de performanță ce nu corespund actului normativ respectiv, se vor aplica prevederile Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat de Agenție”;

se completează cu literele p) - s) cu următorul cuprins:

„p) decid în privința includerii cotei de dezvoltare în structura tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile prezentei legi. Nivelul cotei de dezvoltare va fi determinat pe baza unor studii tehnico-economice din care să rezulte oportunitatea, valoarea și termenul de

recuperare a investiției, impactul asupra suportabilității tarifului, precum și creșterea calității serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

q) aprobă planul de măsuri elaborat de operator, pe termen scurt/mediu/lung, în vederea reducerii pierderilor de apă în sistemul public de alimentare cu apă din localitate;

r) autorizează și înregistrează sistemele individuale de colectare și epurare a apelor uzate, în modul stabilit de Guvern;

s) în colaborare cu operatorul/operatorul regional, după caz, țin evidența persoanelor fizice și juridice care nu se conectează la sistemele publice de canalizare existente sau nou înființate și care nu evacuează apa uzată în rețeaua publică de canalizare existentă, inventariază sistemele individuale de colectare și epurare a apelor uzate și notifică populația pentru conformare, iar la necesitate – sesizează organele de control competente din domeniul protecției mediului.”

la alineatul (2), după cuvintele „autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi” se introduce textul „sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară.”;

se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) Autoritățile administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi cu un număr mai mare de 1000 de consumatori, asigură furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare prin intermediul unui operator/operator regional titular de licență.

(2²) Autoritățile administrației publice locale care au beneficiat de suportul Guvernului prin alocarea resurselor financiare în cadrul diferitor programe de finanțare a proiectelor de construcție/modernizare a sistemelor de alimentare cu apă și/sau de canalizare din contul bugetului de stat sau al proiectelor finanțate de partenerii de dezvoltare în baza unor acorduri semnate între Republica Moldova și aceștia sunt obligate să asigure delegarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare unui operator/operator regional titular de licență.”

6. Articolul 9:

la litera a), cuvintele „serviciul supravegherii de stat a sănătății publice” se substituie cu cuvintele „Agenția Națională pentru Sănătate Publică”;

se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) Agenție.”

7. Articolul 9¹):

la alineatul (3), textul „Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător” se substituie cu textul „art. 15 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) În cazul operatorilor care nu sunt titulari de licențe, Agenția efectuează controale inopinate din oficiu, în baza evaluării riscurilor sau

la cerere.”

8. Se completează cu articolul 9² cu următorul cuprins:

„Articolul 9². Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare”

(1) Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” reprezintă un sistem informațional automatizat creat în vederea facilitării procesului de raportare de către operatori a indicatorilor de performanță și de susținere a procesului de îmbunătățire continuă a calității serviciilor prestate/furnizate. Posesorul și deținătorul Sistemului informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” este Agenția, care asigură mentenanța și gestionarea.

(2) Mijloacele financiare necesare pentru gestionarea și mentenanța sistemului informațional se alocă anual din bugetul Agenției.”.

9. La articolul 10 litera b) va avea următorul cuprins:

„b) tarifarea echitabilă;”.

10. La articolul 12:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„2) Gestiunea directă se realizează prin entități specializate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea consiliului local al unității administrativ-teritoriale, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională.”;

la alineatul (3), textul „lit. b)” se exclude.

11. Articolul 13:

la alineatul (4) litera a), după cuvintele „autoritățile administrației publice locale” și după sintagma „administrativ-teritoriale” se introduc cuvintele „sau de stat”.

12. Articolul 13¹):

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sau componente ale acestora aflate în proprietatea publică a statului sânt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al statului, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice în conformitate cu Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.”;

la alineatele (6), (7) și (9), după textul „unităților administrativ-teritoriale” se introduc cuvintele „și al statului”;

se completează cu alineatul (10¹) cu următorul cuprins:

„(10¹) Prin derogare de la prevederile art. 17 din Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, contractul de concesiune de servicii, prin care se atribuie dreptul de a exploata bunurile

proprietate publică a statului aferente serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, se atribuie direct operatorilor/operatorilor regionali cu capital public integral al unităților administrativ-teritoriale și/sau al statului. Existența capitalului privat în capitalul integral al operatorului / operatorului regional este exclusă.”;

alineatul (11) va avea următorul cuprins:

„(11) Redevența pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se stabilește în contractul de delegare a gestiunii sau, după caz, în contractul de concesiune de servicii, la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri. În cazul în care echivalentul amortizării bunurilor transmise nu acoperă serviciul datoriei aferent împrumuturilor pentru finanțarea investițiilor puse în funcțiune, nivelul anual al redevenței trebuie să fie egal cu serviciul datoriei aferent împrumuturilor date, cu condiția că valoarea recuperată nu poate fi mai mare decât valoarea lui inițială.”.

13. La articolul 14 litera g), cuvântul „produsă” se substituie cu textul „captată, procurată, tratată”.

14. La articolul 15 alineatul (1):

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) să țină evidența contabilă a cheltuielilor și a veniturilor separat pe genuri de activități desfășurate, să întocmească și să prezente fidel rapoartele financiare și statistice, pentru a evita subvenționările încrucișate;”;

la litera e), după cuvintele „autorității centrale de specialitate” se introduce textul „, Agenciei Naționale pentru Sănătate Publică”;

litera f) se completează cu cuvintele „sau contract de concesiune de servicii”;

se completează cu literele e¹, i) și j) cu următorul cuprins:

„e¹) să se înregistreze în Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” și să asigure introducerea informației/rapoartelor privind indicatorii de performanță, precum și a altor informații în conformitate cu reglementările aprobate de Agenție”;

„i) la fiecare ciclu alternat de 5 ani să prezinte spre aprobare cuantumurile cheltuielilor de bază pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

j) să prezinte anual Agenției spre aprobare planurile anuale de investiții și rapoartele privind realizarea planurilor anuale de investiții, pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.”;

alineatul (2) se completează cu literele l) și m) cu următorul cuprins:

„l) să solicite de la consumatori, alții decât cei casnici, declarația pe proprie răspundere privind utilizarea apei și gestionarea apelor uzate;

m) să solicite de la consumatori, alții decât cei casnici, ancheta privind sistemul de alimentare cu apă și de canalizare.”

15. La articolul 16:

alineatul (1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) să stabilească, de comun acord cu consumatorul, periodicitatea citirii contorului, dar nu mai rar de o dată în trimestru.”.

16. La articolul 17:

alineatul unic devine alineatul (1);

la litera e), după cuvintele „pentru citirea indicațiilor contorului de apă” se introduce textul „, inspectarea rețelelor sale interne”;

se completează cu literele j¹⁾ și o) cu următorul cuprins:

„j¹⁾ să se conecteze în modul prevăzut de prezenta lege și alte acte normative la rețeaua publică de canalizare, iar în lipsa acesteia – să asigure colectarea și, după caz, epurarea apelor uzate prin intermediul sistemelor individuale sau evacuarea în modul stabilit a apelor uzate colectate la stații autorizate de epurare a apelor uzate”;

„o) să asigure proiectarea, construcția și operarea stațiilor/instalațiilor de epurare/pre epurare locale/proprie și prelucrarea deșeurilor/nămolului de producere, cu respectarea prevederilor regulamentelor privind recepționarea apelor uzate în sistemul public de canalizare, dacă activează în sectoarele industriale și cele din domeniul deservirii pentru care este obligatorie asigurarea epurării/pre epurării apelor uzate.”

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Suplimentar la obligațiile stipulate la alin. (1), consumatorii, alții decât cei casnici au următoarele obligații:

a) să prezinte la încheierea contractului de prestare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare și/sau la solicitarea operatorului declarația pe proprie răspundere privind utilizarea apei și gestionarea apelor uzate;

b) să prezinte la încheierea contractului de prestare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare și/sau la solicitarea operatorului ancheta privind sistemul de alimentare cu apă și de canalizare.”.

17. La articolul 18 litera b), textul „la citirea indicațiilor contorului,” se exclude.

18. Articolul 22:

la alineatul (17), cuvintele „serviciul de evacuare a apelor uzate” se substituie cu cuvintele „serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate”;

se completează cu alineatul (22) cu următorul cuprins:

„ (22) Veniturile obținute de la colectarea plăților suplimentare pentru depășirea concentrației maxim admisibile a poluanților la evacuarea apelor uzate în sistemul public de canalizare, vor fi direcționate de către operator în Fondul de dezvoltare, constituit în conformitate cu prevederile art. 36¹ din prezenta lege, și se utilizează pentru dezvoltarea și modernizarea sistemului public de canalizare”.

19. La articolul 23 alineatul (3):

litera a) se completează cu cuvintele „în conformitate cu prescripțiile operatorului”;

se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) refuzul consumatorului de a se conecta la rețeaua publică de canalizare, iar în lipsa acesteia – de a asigura colectarea și, după caz, epurarea apelor uzate prin intermediul sistemelor individuale sau evacuarea în modul stabilit a apelor uzate colectate la stații autorizate de epurare a apelor uzate;”.

20. Articolul 26 se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Contorizarea tuturor branșamentelor blocurilor locative și caselor individuale, a apartamentelor și a altor consumatori în conformitate cu prevederile alineatului (4) este obligatorie și urmează să fie asigurată cel târziu până la 31 decembrie 2026.”.

21. La articolul 29:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În blocurile locative în care contractele de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt încheiate cu administratorul blocului locativ, facturarea serviciului se efectuează în baza tarifelor aprobate pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare fiecărui locatar în parte. Distribuirea pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la branșamentul blocului locativ, se efectuează în baza Regulamentului privind repartizarea între proprietarii din condominiu a plăților pentru unele categorii de servicii intermediare, aprobat de Guvern, conform prevederilor Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu.”;

la alineatul (4) litera a), textul „, conform planului de investiții aprobat de autoritatea publică abilitată să aprobe tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate pentru un operator concret” se exclude.

22. La articolul 32:

alineatul (1), textul „la nivel de raion, municipiu și oraș” se substituie cu cuvintele „a operatorilor în a căror arie de operare sunt mai mult de 3000 de consumatori”;

alineatul (3):

la litera c), după textul „unității administrativ-teritoriale” se introduc cuvintele „sau al statului”;

se completează cu literele f), g) și h) cu următorul cuprins:

„f) să prezinte copii de pe contractul/contractele de delegare a gestiunii sau de concesiune, după caz, cu indicarea ariei de operare în care operatorul a primit dreptul de a furniza/presta serviciul de alimentare cu apă și de canalizare;

g) să prezinte documente confirmative eliberate de autoritățile administrației publice locale operatorului sau o declarație pe proprie răspundere privind numărul de consumatori din aria de operare;

h) în cazul furnizării apei destinate consumului uman, să prezinte documente care confirmă calitatea apei potabile.”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Licențele pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se eliberează pe un termen de 5 de ani. După expirarea termenului de valabilitate a licenței operatorul o poate prelunge în baza cererii depuse către Agenție.”

23. Articolul 34:

la alineatul (1), textul „lit. a) și b)” se substituie cu textul „lit. a), b) și f)”;

alineatul (2) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) neprezentarea copiilor de pe contractul/contractele de delegare a gestiunii/de concesiune în condițiile prevăzute la art. 32 alin. (3) lit. f).”

24. Articolul 35:

alineatul (1):

la litera c), textul „/sau” se exclude;

se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate;”;

la alineatul (3) punctul 1):

litera c) se completează cu textul „ , la determinarea cărora se ia în considerare cuantumul salariului minim pe țară, coeficientul complexității ramurii, regimul și condițiile de lucru, alte plăți și sporuri obligatorii stabilite de Codul Muncii al Republicii Moldova”;

la litera i), după cuvintele „autoritățile publice locale” se introduce textul „sau conform contractului de concesiune de servicii de către autoritățile administrației publice centrale, ” și se completează cu textul „ și respectiv, de contractul de concesiune de servicii”;

se completează cu litera n) cu următorul cuprins:

„n) nivelului cotei de dezvoltare, care se include în structura tarifului în mărimea stabilită în decizia consiliului local, aprobată în condițiile prevederilor art. 8, alin. (1), lit. p)”;

alineatele (5) și (6) vor avea următorul cuprins:

„(5) Cheltuielile de bază și tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, apă tehnologică, pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate, pentru serviciul public de epurare a apelor uzate, pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii, furnizate/prestate de titularii de licențe se determină de către operator în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate, se

aprobă de către Agenție în modul stabilit și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(6) Agenția, în termen de până la 60 de zile calendaristice de la primirea de la operator a cererii de examinare și aprobare a tarifelor, însoțită de materialele care justifică nivelul acestora, va examina materialele prezentate și va emite hotărârea privind aprobarea tarifelor.”;

alineatele (8) – (12) se abrogă;

alineatele (13) și (15) – (17) vor avea următorul cuprins:

„(13) Tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate prestate de titularii de licențe care activează în condițiile unor acorduri sau contracte încheiate cu organismele financiare internaționale, ratificate sau aprobate de Parlament, Guvern sau de consiliile locale, se stabilesc în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate și se aprobă de către Agenție”;

„(15) Tarifele pentru serviciile auxiliare furnizate de operatorii titulari de licențe, se aprobă de Agenție, bazându-se pe aceleași principii și proceduri ca și în cazul tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, apă tehnologică, pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate și serviciul public de epurare a apelor uzate.

(16) Operatorii titulari de licențe, care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare sunt obligați să afișeze la sediile lor și să plaseze pe paginile lor web oficiale hotărârile Agenției cu privire la aprobarea tarifelor pentru serviciile menționate, precum și pe cele referitoare la aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică și pentru serviciile auxiliare.

(17) Tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare prestat de operatori, care nu sunt titulari de licențe, se determină anual de către aceștia și se examinează și se aprobă de către consiliile locale respective, se publică în mass-media locală, și se afișează la sediile operatorilor.”.

25. Articolul 36:

la alineatul (6), textul „redevența pentru concesionarea bunurilor proprietate publică” se substituie cu textul „fondul de dezvoltare”.

26. Articolul 36¹:

la alineatul (5):

litera d) se completează cu textul „sau conform contractului de concesiune de servicii, aprobat de Guvern”;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) cota de dezvoltare stabilită în temeiul deciziei autorității deliberative a unității administrativ-teritoriale.”;

la alineatul (6), după cuvântul „Redevența” se introduc cuvintele „și, după caz, cota de dezvoltare.”;

27. Se completează cu articolele 36² – 36⁴ cu următorul cuprins:

„**Articolul 36²**. Dezvoltarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și planurile de investiții

(1) Dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare se realizează de către autoritățile administrației publice locale sau operatorul titular de licență astfel încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea alimentării cu apă a consumatorilor și prestarea serviciului public de canalizare, cu respectarea prevederilor prezentei legi. Cheltuielile de dezvoltare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în condițiile legii. Aceste cheltuieli se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în cazul în care s-au efectuat în conformitate cu condițiile stipulate în licență, cu Metodologia de calculare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare.

(2) În contextul obligației stabilite la art. 8 alin. (1) lit. a), art. 13 alin. (13), (17), art. 13¹ alin. (8), operatorul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare este obligat, ținând cont de strategia unității administrativ-teritoriale, de oferta și de cererea actuală și prognozată, să elaboreze și, după consultarea prealabilă cu toate părțile interesate, să prezinte Agenției spre aprobare un plan de dezvoltare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru 3 ani (în acest articol, în continuare – plan de dezvoltare). Planul de dezvoltare trebuie să conțină măsuri eficiente pentru a garanta fiabilitatea sistemului de alimentare cu apă și de canalizare care se preconizează a fi reconstruite sau reabilitate în următorii 3 ani, să conțină informații cu privire la investițiile deja stabilite, să identifice noi investiții care trebuie să prevadă un interval de timp pentru proiectele de investiții. Planul de dezvoltare trebuie să conțină, fără a se limita la acestea:

a) descrierea infrastructurii existente, a stării ei actuale și a gradului de uzură, lista intervențiilor efectuate în ultimul an, precum și rezultatele obținute în urma studiilor efectuate privind dezvoltarea rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare și instalarea contoarelor de apă;

b) descrierea rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare a obiectivelor aferente care necesită a fi construite, modernizate în următorii 3 ani;

c) calendarul pentru proiectele de investiții planificate a fi efectuate în următorii 3 ani;

d) descrierea mijloacelor și a investițiilor necesare pentru a satisface cererea prognozată de apă;

e) descrierea investițiilor care au fost aprobate și care urmează să fie aprobate și efectuate în următorii 3 ani, precum și calendarul pentru realizarea acestor proiecte;

f) obiectivele și efectele financiare planificate a fi obținute în urma implementării planului de dezvoltare, în special în ceea ce privește impactul investițiilor asupra tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și pentru alte servicii prestate de operator, utilizarea capacităților, micșorarea duratei întreruperilor, reducerea consumului tehnologic și a pierderilor de apă în rețelele publice de alimentare cu apă și îndeplinirea altor indicatori de calitate ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

(3) Operatorul este obligat să prezinte Agenției, pentru examinare și aprobare, planul de dezvoltare elaborat și coordonat de autoritățile administrației publice locale. Agenția solicită operatorului să coordoneze cu autoritățile administrației publice locale modificarea planului de dezvoltare, inclusiv dacă acesta nu corespunde necesităților de investiții identificate în procesul de consultare.

(4) După examinarea și evaluarea planului de dezvoltare, inclusiv prin prisma abordării necesităților de investiții identificate în procesul de consultare publică, Agenția aprobă planul de dezvoltare respectiv printr-o hotărâre care se publică pe pagina sa web oficială.

(5) Planul de dezvoltare aprobat se publică pe pagina electronică a operatorului. Agenția monitorizează și evaluează punerea în aplicare a planului de dezvoltare aprobat. Anual, în funcție de necesitate sau la solicitarea Agenției, operatorul examinează oportunitatea modificării planului de dezvoltare și, după respectarea procedurii descrise în prezentul articol, prezintă spre aprobare Agenției planul de dezvoltare modificat coordonat cu autoritățile administrației publice locale.

(6) Operatorul este obligat să elaboreze și să prezinte Agenției spre aprobare anual, până la 1 noiembrie, planul anual de investiții pentru anul următor. Planul anual de investiții se elaborează de către operator în conformitate cu cerințele stabilite în Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare, luând în considerare planul de dezvoltare aprobat și ținând cont de informația actualizată privind starea și gradul de uzură al rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente rețelelor.

(7) Agenția examinează și aprobă, în termen de până la 31 decembrie, planul anual de investiții prezentat de operator. La examinarea planului anual de investiții, Agenția, în caz de necesitate, solicită informații relevante proiectelor de investiții incluse în plan. Dacă planul anual de investiții prezentat de operator nu corespunde cerințelor stabilite în Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare, Agenția este în drept să solicite operatorului să facă modificările de rigoare.

(8) Operatorul publică pe pagina sa electronică planul anual de investiții aprobat, detaliat pe proiecte ce urmează a fi realizate de operator.

(9) Operatorul realizează măsurile stabilite în planul anual de investiții, iar în caz de necesitate, având în vedere starea reală a infrastructurii tehnico-

edilitare, acesta se adresează Agenției pentru modificarea planului respectiv, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare. Agenția examinează cererea de modificare a planului anual de investiții în cel mult 30 de zile calendaristice. Necesitatea modificării planului anual de investiții nu implică necesitatea modificării planului de dezvoltare aprobat.

(10) Anual, până la 1 martie, operatorul prezintă Agenției un raport privind realizarea planului de dezvoltare și a planului de investiții pentru anul precedent. Raportul respectiv trebuie să reflecte inter alia investițiile efectuate de operator în conformitate cu alin. (9). Agenția examinează raportul prezentat și aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile realizate cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare.

(11) Agenția aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile efectuate de operator conform planurilor anuale de investiții aprobate.

Articolul 36³. Soluționarea petițiilor (cererilor) consumatorilor

(1) Petițiile se examinează de către operatorul care prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în termen de 30 de zile lucrătoare, iar cele care nu necesită o studiere și examinare suplimentară - fără întârziere sau în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (3).

(2) Termenul de examinare a petiției poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile lucrătoare de către factorii de decizie ai operatorului corespunzător, fapt despre care este informat petiționarul, dacă:

a) sunt necesare consultări suplimentare pentru întocmirea răspunsului la petiție;

b) petiția se referă la un volum complex de informații sau dacă se impune studierea unor materiale suplimentare ce urmează a fi selectate și folosite pentru întocmirea răspunsului.

(3) Petițiile (cererile) prin care se solicită o informație oficială se examinează în termenele stabilite în legislația privind accesul la informație.

(4) Petițiile (cererile) adresate de consumatori Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, se examinează în termenul stabilit de Codul administrativ al Republicii Moldova.

Articolul 36⁴. Soluționarea litigiilor

(1) Litigiile dintre operatorii care prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare sau dintre operatori și consumatori, se soluționează în instanța de judecată.

(2) În caz de dezacord cu răspunsul operatorului care prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ori dacă nu a primit răspuns la petiția adresată operatorului care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în termenul stabilit de art. 36³, consumatorii

sunt în drept să se adreseze în instanța de judecată competentă pentru soluționarea litigiului, în modul și în termenele prevăzute de legislația în vigoare.

(3) Consumatorii, care consideră că drepturile lor sunt lezate și nu sunt de acord cu deciziile Agenției de soluționare a problemelor invocate în petiție, sau ale persoanei oficiale care a examinat petiția, sunt în drept să le conteste în instanța de contencios administrativ, cu respectarea modului, procedurii și a termenelor prevăzute de Codul administrativ al Republicii Moldova”.

Art. II. – La anexa nr. 1 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 494), cu modificările ulterioare, poziția 27 va avea următorul cuprins:

„27. Licență pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare de către operatori în a căror arie de operare, definită conform art. 4 din legea nr. 303/2013 cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare sunt mai mult de 3000 de consumatori”.

Art. III. – Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32–35, art. 116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La articolul 14:

alineatul (2) litera j¹) va avea următorul cuprins:

„ j¹) decide , după caz, delegarea competenței de aprobare a tarifelor la serviciile publice de gospodărie comunală către asociațiile de dezvoltare intercomunitară, în condițiile stabilite la art. 15¹ din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002.”.

Art. IV. – Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 14-17, art. 49), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La articolul 14:

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă potabilă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, precum și tarifele pentru serviciile auxiliare la furnizarea serviciilor de bază se aprobă:

a) în cazul serviciilor prestate de către operatori care nu sunt titulari de licențe – de către autoritățile administrației publice locale, direct sau prin intermediul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz;

b) în cazul serviciilor prestate de operatori titulari de licențe – de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.”.

La articolul 15:

alineatul (2) litera c) se completează cu textul „ , cu excepția cazurilor când competența de aprobare a tarifelor pentru serviciile publice de gospodărie

comunală respective este atribuită conform legii autorității naționale de reglementare”.

Art. V. (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor de la art. V alin. (6) și (7), care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul Republicii Moldova și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică vor aduce actele lor normative în concordanță cu prezenta lege, în termen de până la 12 luni de la data publicării prezentei legi.

(3) Operatorii care corespund criteriilor stabilite la art. 32 alin. (1) al prezentei legi, în termen de 2 ani de la data publicării prezentei legi vor asigura obținerea licenței pentru activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare.

(4) Autoritățile administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi cu un număr mai mare de 1000 de consumatori, în termen de 2 ani de la publicarea prezentei legi vor asigura prestarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare prin intermediul unui operator/operator regional titular de licență.

(5) Autoritățile administrației publice locale care au beneficiat de suportul Guvernului prin alocarea resurselor financiare în cadrul diferitor programe de finanțare a proiectelor de construcție/modernizare a sistemelor de alimentare cu apă și/sau de canalizare din contul bugetului de stat sau al proiectelor finanțate de partenerii de dezvoltare în baza unor acorduri semnate între Republica Moldova și aceștia, în termen de 12 luni de la publicarea prezentei legi vor asigura prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare prin intermediul unui operator/operator regional titular de licență.

(6) În termen de cel mult 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, titularii de licențe pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, vor re-perfecta licențele deținute în vederea ajustării datelor, conform prevederilor prezentei legi.

(7) Operatorii care desfășoară activitatea prevăzută la art. 32 alin. (1):

a) până la data de 31 decembrie 2024 vor asigura instalarea contoarelor la toate sursele de apă și vor asigura măsurarea și evidența volumelor de apă captată sau procurată, în conformitate cu cerințele stabilite la art. 14 lit. g) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;

b) până la 31 decembrie 2025 vor asigura instalarea contoarelor la toți consumatorii casnici, în conformitate cu cerințele stabilite la art. 26 din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea guvernantei și reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea guvernantei și reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare) a fost elaborat de Ministerul Infrastructuri și Dezvoltării Regionale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Asigurarea accesului universal la apeducte și la sisteme de sanitație sigure este unul din obiectivele (Obiectivul specific 2.3) Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”¹ și a Planului național de dezvoltare pentru anii 2023-2025², care reprezintă un prim pas în procesul de naționalizare a obiectivului de dezvoltare (ODD) 6 – Accesul la apă curată și sanitație adecvată pentru toți a Agendei de Dezvoltare Durabilă.³</p> <p>Datele statistice indică asupra faptului că mai sunt multe de realizat pentru atingerea țintelor stabilite⁴, în vederea dezvoltării sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare – AAC) acolo unde acestea lipsesc.</p> <p>Totodată, mai multe rapoarte indică faptul că, și acolo unde aceste sisteme există, operatorii de servicii și autoritățile administrației publice locale (în continuare – APL), iar în consecință – și consumatorii, se confruntă cu probleme considerabile.</p> <p>Subsecvent, în anul 2023 Curtea de Conturi a prezentat raportul auditului performanței „Progresele atinse în cadrul implementării Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2030)”⁵. Printre cele mai relevante constatări din respectivul raport de audit, care sunt în direct sau indirect legate de sistemul instituțional de guvernare și reglementare a sectorului de alimentare cu apă și canalizare (în continuare – AAC), pot fi menționate:</p> <ul style="list-style-type: none">• plenitudinea datelor aferente domeniului alimentării cu apă și sanitației colectate de Biroul Național de Statistică (în continuare – BNS), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – ANRE) și Inspectoratul pentru Protecția Mediului (în continuare – IPM) nu relevă situația reală în domeniu (pct.4.3.20);• tarifele pentru prestarea serviciilor de aprovizionare cu apă și sanitație la mai mulți operatori nu au fost modificate pe parcursul mai multor ani, ceea ce a dus la cumularea pierderilor de către întreprinderile gestionare a infrastructurii de apeduct și canalizare (4.5.1);• situația financiară a unor operatori apă-canal este una precară, fiind înregistrate pierderi ale exercițiului financiar (4.5.2), valori negative ale capitalului propriu (4.5.3), grad înalt de îndatorare (4.5.5); 8 operatori fiind în procedură de insolvență (4.5.6);• fondurile de dezvoltare prevăzute de cadrul regulator nu au fost create de toți operatorii de servicii de alimentare cu apă și canalizare, fapt ce periclitează capacitatea acestora de a-și

¹ Adoptată prin Legea nr. 315/2022.

² Aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 89.2023.

³ Republica Moldova s-a angajat să implementeze Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă adoptată la Summitul Organizației Națiunilor Unite la 25 septembrie 2015. Printre alte deziderate, ODD 6 își propune atingerea până în 2030 a unui acces universal și echitabil la apă potabilă sigură și accesibilă pentru toți și a accesului la sanitație și igienă adecvată și echitabilă pentru toți.

⁴ A se vedea spre exemplu https://statistica.gov.md/ro/activitatea-sistemelor-publice-de-alimentare-cu-apa-si-de-canalizare-in-anul-202-9780_60431.html

⁵ Hotărârea nr.14 din 06 aprilie 2023 cu privire la Raportul auditului performanței „Progresele atinse în cadrul implementării Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2030)” (ccrm.md)

onora obligațiile de plată pentru credite/împrumuturi și dezvoltarea/modernizarea obiectelor de infrastructură din resursele proprii (4.5.10);

- APL, pe parcursul mai multor ani, nu au întreprins măsuri pentru aprobarea indicatorilor de performanță aferenți serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (4.5.11).

De asemenea, și rapoartele elaborate de partenerii de dezvoltare⁶ și demersurile/adresările recepționate de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale de la APL din țară relevă o serie de provocări legate direct sau indirect de sistemul actual de guvernare și reglementare a sectorului de AAC.

Ținând cont de cele menționate mai sus, principalele provocări și neajunsuri legate de abordarea curentă privind reglementarea și guvernarea sectorului de AAC și care au condus la necesitatea elaborării prezentului proiect de lege sunt următoarele:

1. Abordarea duală și discriminatorie a operatorilor (și în instanță finală – a consumatorilor) din zonele urbane și cele rurale.

Conform prevederilor actuale ale Legii nr. 303/2013, sunt supuși reglementării directe (adică licențiere, avizare calcul tarife, a cheltuielilor de bază, control, etc) a ANRE doar operatorii care prestează serviciile de AAC la nivel de raion, municipiu și oraș (a se vedea art. 7, alin. (2), lit. a), j)-m), o), p) și s) și alin. (3), lit. art. a) și b), art. 32, art.35, alin. (5), (12), (13), (15) și (16). Pe de altă parte, art. 7, alin. (5) din aceeași lege prevede că „operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de sat/comună dotate cu sisteme centralizate de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate se supun procedurii de reglementare, de licențiere, de aprobare a tarifelor în aceleași condiții ca și operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de raion, municipiu și oraș”. Cu toate acestea, conform informațiilor de pe pagina web a ANRE, la moment doar 44 de operatori la nivel de țară sunt titulari de licență⁷, activitatea celorlalți operatori nefiind supravegheată/reglementată de către Agenție.

De menționat, că din cei 44 de operatori titulari de licență sus-menționați figurează și ÎM „Apă-Canal Măgdăcești” din satul Măgdăcești, raionul Criuleni și ÎM „Pro Mediu-Cocieri” din comuna Cocieri, raionul Dubăsari, adică operatori din zonele rurale. Totuși conform interpretării actuale a cadrului normativ (art. 7, alin. (5) din Legea nr. 303/2013)) și a practicii curente, în localitățile rurale pot fi supuși procedurii de licențiere doar operatorii care gestionează atât rețele de apeduct, cât și rețele de canalizare (cumulativ). Această abordare ridică mai multe semne de întrebare, or în cazul operatorilor care operează la nivel de raion, oraș, municipiu nu este impusă o astfel de condiționalitate. În plus, în condițiile în care Legea nr. 303/2013 prevede la art. 3, alin. (4) faptul că în localitățile rurale se poate organiza, după caz, doar serviciul public de alimentare cu apă, cu condiția asigurării colectării apelor uzate prin sisteme individuale, cerința obligatorie pentru operatori de a furniza și serviciul de canalizare și de a opera neapărat și sisteme centralizate de canalizare și de epurare a apelor pentru a fi supuși licențierii nu este justificată.

Conform sistemului actual, în mod formal (de jure), respectarea prevederilor Legii nr. 303/2013 și a reglementărilor ANRE este obligatorie pentru toți operatorii și APL care prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat atât la nivel de raion, municipiu, oraș, cât și la nivel de

⁶ Spre exemplu raportul privind Metodologia de calcul a tarifelor la serviciile de AAC și Legea nr. 303/2013 efectuat de Consorțiul CES-Sachsen Wasser / BDO Romania în cadrul proiectului „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală, faza II” cu sprijinul financiar oferit de Banca germană Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) și „Barometrul lacunelor, contradicțiilor și constrângerilor existente în cadrul normativ aferent serviciilor de gospodărie comunală” elaborat în cadrul proiectului „Mă Împlic” implementat de Fundația „SKAT Moldova” cu sprijinul financiar al Agenției de Cooperare a Elveției în Moldova.

⁷ <https://www.anre.md/alimentare-cu-apa-si-canalizare-3-321>

sat/comună. În practică, însă, din cauza lipsei unui mecanism de reglementare/control a operatorilor care activează la nivel de sat/comună, modul de respectare a prevederilor Legii nr. 303/2013 și reglementărilor ANRE nu este în mod eficient supravegheat și în practică fiind observate multiple exemple de încălcare a acestora⁸.

Astfel, limitarea reglementării directe de către ANRE doar a operatorilor care prestează serviciile de AAC la nivel de raion, oraș și municipiu și formularea/interpretarea restrictivă a prevederilor art. (7), alin. (5) din Lege, care face de fapt neaplicabile aceste prevederi (doar 2 operatori din zonele rurale sunt titulari de licență)

2. Starea economico-financiară precară a operatorilor de AAC

După cum este constatat și în recentul raport de audit al Curții de Conturi privind implementarea Strategiei naționale de AAC, starea economico-financiară a multor operatori de servicii de AAC, inclusiv din rândul celor 44 de operatori licențiați și reglementați de ANRE, este îngrijorătoare, 8 dintre aceștia fiind în procedura de insolvență. Unul din factorii care conduc la această situație, care este menționat constant în demersurile/scrierile recepționate de la APL/operatori, precum și în diferite rapoarte sus-menționate, este abordarea față de volumul de apă care nu generează venituri (consumul tehnologic și pierderile). Regulamentul ANRE cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă (HANRE nr. 180/2016), nu ține cont de starea tehnică a infrastructurii și lipsa cronică de investiții. Astfel, Curtea de Conturi constată în raportul său că „[...]tarifele sunt diminuate semnificativ față de sine costul serviciilor prestate, iar operatorii sunt în incapacitate financiară de a presta servicii calitative, de a efectua investiții, unii operatori pe parcursul anilor intrând în incapacitate de plată și insolvență/faliment”. În afară de problema modalității de determinare a consumurilor tehnologice și a pierderilor, Curtea mai menționează și necorelarea volumelor de apă captate pentru care operatorii achită taxa pentru apă și energia electrică și volumul de apă acceptat pentru includerea în tarif.

În timp ce este necesar de a avea un mecanism de contracarare a gestiunii deficitare din partea operatorilor, cum ar fi lipsa de reacție și remedierea foarte tardivă a unor avarii (în acest sens fiind justificată neinclusiunea lor în tarif dacă pierderile sunt datorate în mod evident managementului defectuos), totuși este necesară luarea în considerare a stării deplorabile a infrastructurii tehnice în majoritatea localităților din țară.

O altă situație semnalată de către operatori și APL este dificultatea legată de rambursarea împrumuturilor/creditelor angajate de către operatori (cu garantarea de către APL sau Guvern) de la instituțiile financiare internaționale. Fondatorii (APL) operatorilor sunt nevoiți să acorde suport sub forma de subvenții/ajutor de stat pentru evitarea falimentării operatorilor. Asta cu toate că conform Legii nr. 303/2013, sursa primară de rambursare a acestor împrumuturi ar trebui să o constituie fondul de dezvoltare, iar în cazul contractării acestor împrumuturi de către UAT - redevența.⁹ Conform prevederilor actuale ale Legii, acumularea resurselor în fondul de dezvoltare pentru înlocuirea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare are loc în special prin amortizarea (respectiv

⁸ Spre exemplu, utilizarea în continuare a Asociațiilor Utilizatorilor de Apă pentru gestionarea serviciului de AAC chiar dacă această formă nu se mai regăsește în formele prevăzute de legea 303/2013, aprobarea tarifelor aleatorii fără luarea în considerare a metodologiei ANRE, finanțarea încrucișată între diferite tipuri de servicii comunale furnizate de același operator, etc.

⁹ Art. 36¹, alin. (4) stabilește că *operatorul/operatorul regional care realizează proiecte cu finanțare rambursabilă de la instituții financiare naționale sau internaționale are obligația ca, de la semnarea acordului de împrumut și până la rambursarea integrală a împrumuturilor, să constituie Fondul de dezvoltare în mărimea care acoperă serviciul datoriei aferent împrumuturilor contractate*, iar art. 36, alin. (6) stipulează că *în situația în care unitățile administrativ-teritoriale au contractat împrumuturi pentru efectuarea de investiții, sursa de rambursare o constituie redevența pentru concesiunea bunurilor proprietate publică*.

prin intermediul redevenței stabilită la un nivel similar amortizării) infrastructurii existente¹⁰. Pentru ca redevența/amortizarea să poată fi inclusă în tarif, este necesară/impusă respectarea unui șir de condiționalități (inclusiv în planurile de investiții avizate de ANRE, să nu fie din donații/proiecte etc.). În plus, conform reglementărilor și practicii actuale¹¹, în lipsa documentelor primare referitor la bunurile din cadrul infrastructurii tehnico-edilitare transmise operatorului (care este cazul multor obiecte de infrastructură tehnico-edilitară veche), aceste bunuri sunt evaluate la valoarea „zero” și nu pot fi incluse în tarif. Doar că această abordare constituie un cerc vicios, or în lipsa unei infrastructuri care poate fi amortizată/pentru care poate fi calculată redevența nu pot fi acumulate resurse substanțiale în fondul de dezvoltare pentru realizarea acestor investiții. Or, proiectele de investiții nu pot fi la infinit realizate doar din proiecte cu finanțare externă și de la bugetul de stat/local. O parte din aceste fonduri pentru realizarea investițiilor trebuie să provină din tarife (atâta cât rata de suportabilitate a populației o permite).

3. Lipsa datelor și a unui mecanism de monitorizare a indicatorilor de performanță în gestiunea serviciilor de AAC.

În lipsa unei monitorizări (reglementări directe) a activității tuturor operatorilor din domeniul AAC, menționată mai sus, nici una din instituțiile statului nu deține informații privitor la numărul (nemaivorbind de anumiți indicatori de performanță) operatorilor care prestează servicii de alimentare cu apă și de canalizare în Republica Moldova (nu există o bază de date sau listă cu toți operatorii de AAC, inclusiv din sate/comune de exemplu). La moment cei 44 de operatori licențiați depun rapoarte la ANRE privind indicatorii de performanță, dar în lipsa unui sistem informațional dedicat, nici chiar pentru acești operatori licențiați nu este ușor de asigurat transparența acestor indicatori, compararea cu alți operatori etc. și alte avantaje pe care un sistem informațional modern le-ar putea oferi comparativ cu situația actuală de prezentare a rapoartelor pe suport de hârtie. Cât privește operatorii mici/rurali, aceștia nu sunt obligați să prezinte asemenea rapoarte, fapt care creează incertitudini privitor la calitatea serviciilor prestate populației.

În acordul de finanțare ratificat prin Legea nr. 169/2022 privind implementarea proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, este prevăzută condiționalitatea și obligația de elaborare a unui Sistem Informațional de Management în domeniul AAC (în baza indicatorilor de performanță aprobați prin Hotărârea nr. 356 din 27.09.2019 a ANRE cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare // Monitorul Oficial nr. 352-359 din 29.11.2019).

4. Eficiențizarea procesului de avizare a calculului tarifelor la serviciile de AAC și a costurilor de baza (reducerea termenelor pentru examinarea cererilor de avizare a tarifelor și de examinare a acestora de către consiliile locale)

Conform art. 3, alin. (6) din Legea nr. 303/2013, Agenția, în termen de până la 60 de zile calendaristice de la primirea de la operator a cererii de avizare a tarifelor, însoțită de materialele care justifică nivelul acestora, va examina materialele prezentate și va emite către consiliul local respectiv un aviz privind cuantumurile tarifelor necesare de a fi aprobate. Ministerul a recepționat mai multe adresări din partea APL, în care se menționează că ținând cont de fluctuația mare a prețurilor în ultima perioadă, în special la resursele energetice, și a lipsei de lichidități în marea majoritate a operatorilor, starea financiară a acestora este critică. Termenul mare pentru examinarea

¹⁰ Vărsămintele din profitul net al întreprinderii municipale sau societății comerciale cu capital public sunt o altă sursă „teoretică” de constituire a fondului, doar că foarte puțini operatori înregistrează profit net. Cât despre dobânzi aferente contului bancar în care se păstrează mijloacele Fondului de dezvoltare acestea sunt mai degrabă o sursă auxiliară și nu produce efecte în lipsa resurselor respective în cont.

¹¹ Mai exact, conform pct. 41 din Metodologie de calcul a tarifelor la serviciile de AAC „suma dreptului de folosință a obiectului concesionat nu poate fi recuperat mai mult decât valoarea lui inițială”. Respectiv, conform în lipsa acestei informații în scopuri tarifare se va lua valoarea „zero” (informație oferită de ANRE).

cererilor de ajustare a tarifelor, conform acestor APL, pune în pericol continuitatea prestării serviciilor.

5. Nu există un mecanism de transmitere a infrastructurii tehnico-edilitare din proprietatea statului în gestiunea operatorilor

Art. 13¹ din Legea nr. 303/2013 prevede la alin. (2) lit. c) faptul că *bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deserveșc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale dacă aceste unități administrativ-teritoriale sânt situate în raioane/municipii diferite, apartenența acestora stabilindu-se prin decizia consiliilor raionale/municipale sau prin hotărâre de Guvern.* Un exemplu concret reprezintă rețelele magistrale care sunt planificate pentru alimentarea raioanelor Strășeni și Călărași cu apă din r. Nistru (interconectarea cu mun. Chișinău) sau rețelele magistrale Soroca-Bălți. În textul Legii nr. 303/2013, deși este prescrisă opțiunea deținerii dreptului de proprietate asupra acestor magistrale de către stat, nu este prevăzut un mecanism de transmitere în gestiune a acestor rețele către operatorii de servicii AAC.

6. Contractele de delegare a gestiunii și anexele acestuia sunt învechite sau chiar lipsesc în unele cazuri

Deși conform legii, semnarea unui contract de delegare a gestiunii cu operatorul este obligatorie în cazul gestiunii delegate, în unele cazuri acesta fie este lipsă sau este învechit (nu este ajustat periodic la legislația curentă), anexele acestuia sunt lipsă sau nu sunt în conformitate cu reglementările-cadru aprobate de către ANRE. Astfel, stabilitatea și claritatea reglementării juridice a relațiilor dintre operator și APL nu este asigurată. Prezentarea copiei de pe contractul de delegare a gestiunii serviciilor pentru obținerea licenței ar asigura existența și ajustarea periodică a contractului de delegare a gestiunii.

Conform Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare aprobată prin HG nr. 506/2019, *oferant este operator care deține licența privind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, obținută în condițiile legii.* Conform Legii nr. 303/2013, *operatorii nou-înființați pot fi admiși la procedura de încheiere a unei delegări a gestiunii în aceleași condiții ca și cei existenți.* Prin urmare, pentru a permite accesul la concurs pentru operatorii nou-înființați sau intrați pe piață va fi prevăzută excepția de la obligativitatea prezentării copiei contractului de delegare a gestiunii la solicitarea licenței, cu eliberarea unei licențe provizorii și cu obligarea prezentării ulterioare a acesteia în cazul în care acestui operator îi va fi atribuit un contract de delegare a gestiunii conform procedurii prevăzute în HG nr. 506/2019.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului de lege se pliază pe principalele provocări menționate la pct. 2 din prezenta notă, și anume:

- 1. operarea modificărilor necesare pentru eliminarea abordării diferențiate între operatorii care prestează serviciile de AAC la nivel de raion, municipiu, oraș și cei care activează la nivel de sat/comună (modificări propuse la art. 7, alin. (2), lit. a), j)-m), o), p) și s) și alin.*

(3), lit. art. a) și b), art. 32, art.35, alin. (5), (12), (13), (15) și (16). De asemenea a fost introdusă o noțiune nouă de „arie de operare”.

Totodată, înțelegând faptul că numărul foarte mare de operatori de servicii de AAC ar face foarte dificilă implementarea imediată a acestei modificări/reforme în absolut toate localitățile din țară, de aceea la o prima etapă se propune extinderea reglementării directe a ANRE și a licențierii tuturor operatorilor care în căror arie de operare (definită în proiectul de lege) sunt mai mult de 3000 de consumatori. Pe de altă parte, prin modificările operate, autoritățile administrației publice ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi care au mai mult de 1000 de consumatori vor putea să delege serviciul doar unui operator licențiat. Acesta este un mecanism de impulsivitate a regionalizării, or, pe de o parte pot fi licențiați (și sunt obligați să obțină o licență) doar operatorii/operatorii regionali care au în aria de acoperire mai mult de 3000 de consumatori, iar pe de altă parte APL din unitățile administrativ-teritoriale care au mai mult de 1000 de consumatori vor putea delega serviciul doar unui operator licențiat. Prin urmare, aceste APL vor avea doar posibilitatea de a delega operatorului public dintr-o localitate mai mare (de exemplu dintr-un centru raional) sau unui operator intercomunitar fondat în comun de mai multe APL. Acest proces ar avea loc treptat, după modificarea corespunzătoare a Legii nr. 303/3013, APL și operatorii vor avea la dispoziție o perioadă tranzitorie 2 ani pentru licențierea operatorilor actuali, fie delegarea serviciului către un operator licențiat existent.

2. *În vederea stabilirii unui mecanism de monitorizare a operatorilor care nu sunt titulari de licențe*

atribuțiile ANRE (art. 7, alin. (2)) se completează o nouă prevedere (lit. d¹), și anume că Agenția va fi responsabilă de dezvoltarea și implementarea mecanismul de monitorizare a respectării de către operatorii care nu sunt titulari de licențe a cerințelor stabilite de prezenta lege și de reglementările Agenției. În același scop, articolul 9¹ se completează cu alineatul (4) care stabilește că în cazul operatorilor care nu sunt titulari de licențe, Agenția efectuează controale inopinate din oficiu, în baza evaluării riscurilor sau la cerere. De asemenea, art. 7, alin. (5) este redat într-o nouă redacție, pentru a specifica expres că operatorii care nu sunt titulari de licențe, precum și autoritățile administrației publice locale asigură respectarea și aplicarea prevederilor prezentei legi, precum și a Regulamentelor și a altor acte normative aprobate de Agenție. Deși s-ar putea să apară întrebarea că această dispoziție este de prisos, din moment ce conform principiilor statului de drept și legalității, toate legile trebuie respectate și aplicate, din discuțiile cu actorii cheie s-a recomandat specificarea expresă în lege a acestui fapt.

3. *În vederea prevederii posibilității de atribuire în gestiune unui operator a infrastructurii regionale/magistrale deținută în proprietate publică de către stat,*

au fost introduse modificări și completări la lege pentru a prevedea mecanismul de transmitere a infrastructurii aferente serviciului prin intermediul contractului de concesiune de servicii. De asemenea a fost prevăzută o regulă similară ca pentru contractul de delegare a gestiunii, și anume că în cazul operatorilor cu capital public integral atribuirea contractului de concesiune poate fi făcută direct acestor operatori. .

4. *În vederea creării și gestionării Sistemului Informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare”*

a fost completat art.5, alin. (2) cu litera f) care prevede aprobarea de către Guvern a conceptului Sistemului informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare”. De asemenea se completează art. 7, alin. (2) cu lit. q¹) care stabilește atribuția Agenției de a asigura

gestionarea și mentenanța Sistemului Informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

Subsidiar, se propune completarea legii cu Articolul 9² intitulat Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare”, care prevede că sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” reprezintă un sistem informațional automatizat creat în vederea facilitării procesului de raportare de către operatori a indicatorilor de performanță și de susținere a procesului de îmbunătățire continuă a calității serviciilor prestate/furnizate. Posesorul și deținătorul Sistemului informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” este Agenția. De asemenea se stabilește la alin. (2) că mijloacele financiare necesare pentru mentenanța și gestionarea sistemului informațional se alocă anual din bugetul Agenției.

Prin completarea Articolul 15, alineatul (1) cu litera e¹) se introduce obligația operatorilor să se înregistreze în Sistemul informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare” și să asigure introducerea informației/rapoartelor privind indicatorii de performanță, precum și a altor informații în conformitate cu reglementările aprobate de Agenție.

5. *Pentru introducerea unei cote de dezvoltare în structura tarifului* a fost introdusă o noțiune nouă la art. 4, a fost completat art. 8, alin. (1) cu competența APL de nivelul întâi de a decide în privința includerii cotei de dezvoltare în structura tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile prezentei legi, iar la art. 35, alin. (3), pct. 1) completarea cu litera n) care prevede că Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate va include și reglementarea nivelului cotei de dezvoltare. În fine se propune modificarea art. 36 pentru a include cota de dezvoltare printre sursele de rambursare a împrumuturilor angajate de către unitățile administrativ-teritoriale și modificarea art. 36¹ pentru a include cota de dezvoltare drept sursă de formare a fondului de dezvoltare.

6. *În vederea includerii cerinței de a prezenta o copie de pe contractul/contractelor de delegare a gestiunii*

Art. 32, alineatul (3) se completează cu litera f) care prevede cerința prezentării copiilor de pe contractul/contractele de delegare a gestiunii, cu toate anexele și actele adiționale încheiate la acesta/acestea.

7. *În vederea schimbării mecanismului de determinare a pierderilor, astfel încât să fie luată în calcul starea tehnică a sistemelor*

se propune completarea art. 32 cu alin (4¹) care prevede că la fundamentarea tarifelor, operatorii pot să solicite o cotă corespunzătoare pierderilor justificate de starea tehnică a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare. Nivelul acestei cote se aprobă de către consiliul local al unității administrativ-teritoriale pe baza bilanțului apei. În cazul sistemelor noi de alimentare cu apă, nivelul pierderilor de apă se stabilește de către unitățile administrative-teritoriale sau, pe baza datelor de proiect și normativelor tehnice în vigoare. De asemenea se propune completarea art. 8 cu competența APL de nivelul întâi de aproba nivelul acestor pierderi justificate de starea tehnică a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare.

8. *În vederea eficientizării procesului de aprobare a tarifelor pentru titularii de licențe.*

În procesul de lucru, avizare și îmbunătățire a proiectului de lege s-a ajuns la formula de aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare direct de către Agenție. Au fost luate în considerare următoarele argumente:

a) în marea majoritate a cazurilor consiliile locale aprobă în final tarifele exact așa cum sunt indicate în avizul ANRE, decizia consiliului local fiind un act formal prin care se ia act de avizul ANRE. Chiar dacă legea permite eventual ca APL să aprobe un nivel mai scăzut al tarifelor decât cel avizat de ANRE, cu acoperirea obligatorie a diferenței din bugetul UAT, acest lucru nu se întâmplă în practică;

b) tarifele pentru operatorii care la moment activează în condițiile unor acorduri sau contracte încheiate cu organismele financiare internaționale, ratificate sau aprobate de Parlament, Guvern sau de consiliile locale, se stabilesc și se aprobă direct de către ANRE, operatorii respectivi afirmând în cadrul consultărilor publice că este o situație mult mai bună și mai eficientă și revenirea la formalitatea de aprobare de către consiliile locale ar impune unele întârzieri nejustificate și o politizare a subiectului tarifelor;

c) operatorii care activează în majoritatea UAT nu au o independență reală vizavi de APL, iar în unele cazuri aceștia sunt amenințați, nu li se permite să sesizeze ANRE în cazul în care APL nu respectă obligația de a aproba tarifele în termenele prevăzute de legislație. În această situație, aprobarea tarifelor direct de către ANRE pentru operatorii titulari de licențe ar oferi o garanție în plus de independență a operatorului în activitatea operativă a întreprinderii sau societății comerciale.

9. *În vederea constituirii unui mecanism de autorizare, construcție, înregistrare, control, exploatare și întreținere a sistemelor individuale de colectare și epurare a apelor uzate.*

Legea nr. 303/2013 în redacție actuală prevede la art. 3, alin. (4) că *în localitățile rurale se poate organiza, după caz, doar serviciul public de alimentare cu apă, cu condiția asigurării colectării apelor uzate prin sisteme individuale.* Însă aceste sisteme nu sunt în niciun fel autorizate, înregistrate, supuse controlului, etc. În acest context este propusă completarea art. 8, alin. (1) cu literele r) și s) care stabilește printre atribuțiile APL de nivelul întâi faptul că acestea autorizează și înregistrează sistemele individuale de colectare a apelor uzate, în modul stabilit de Guvern, precum și că în colaborare cu operatorul/operatorul regional, după caz, ține evidența persoanelor fizice și juridice care nu se conectează la sistemele publice de canalizare existente sau nou înființate și care nu evacuează apa uzată în rețeaua publică de canalizare existentă, inventariază sistemele individuale de colectare a apelor uzate și notifică populația pentru conformare, iar la necesitate – sesizează organele de control competente din domeniul protecției mediului. Este de asemenea planificată elaborarea unei hotărâri de guvern în acest scop pentru a reglementa criteriile de autorizare, construcție, înregistrare, control, exploatare și întreținere a sistemelor individuale adecvate de colectare și epurare a apelor uzate corespunzătoare.

De asemenea în cadrul proiectului au fost incluse modificări la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, pentru a ajusta condițiile de eliberare a licenței pentru domeniul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

De asemenea s-au propus modificări la Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, pentru modificarea art. 14, alin. (2) pentru că în contextul propunerii de adoptare a tarifelor direct de

către Agenție pentru titularii de licență, competența consiliului local de a decide delegarea competenței de aprobare a tarifelor către Agenție nu mai este actuală.

Proiectul de lege cuprinde modificări la art. 15, alin. (2) lit. c) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002 pentru a prevedea excepții de la responsabilitatea APL de a aproba tarifele pentru operatori când competența de aprobare a tarifelor pentru serviciile publice de gospodărie comunală respective este atribuită conform legii autorității naționale de reglementare.

În dispozițiile finale și tranzitorii sunt o serie de prevederi importante menite să prevadă responsabilitățile diferitor actori în vederea asigurării implementării prevederilor legii.

Un aspect important al legii este efortul de a asigura o bază legală mai bună pentru asigurarea unei contorizări depline a bransamentelor și a consumatorilor casnici.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul de lege nu implică cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat. Cât privește impactul asupra activității ANRE, datorită numărului mai mare de operatori supuși reglementării directe a agenției, va fi necesară consolidarea capacităților prin majorarea unităților de personal. Totuși, această majorare va avea loc treptat în perioada de tranziție prevăzută în dispoziții finale și tranzitorii. Agenția este o instituție cu autonomie și autogestione, iar cheltuielile pentru activitate sunt acoperite din plățile regulatorii achitate de titularii de licențe. Așa cum numărul de titulari de licențe va crește, în mod proporțional vor crește și resursele colectate prin intermediul plăților regulatorii.

Cât privește Sistemul Informațional de Management în domeniul AAC, în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova” este prevăzut acordarea suportului necesar pentru dezvoltarea acestuia. Găzduirea acestui sistem va avea loc în cadrul infrastructurii guvernamentale de IT.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Ca urmare a adoptării prezentului proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, va fi necesară ajustarea Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 506/2019, elaborarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la conceptul Sistemului informațional „Managementul serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare”, prevăzut în proiectul legii, reglementărilor ANRE (cum ar fi metodologia de calcul a tarifelor, regulamentul de determinare a consumurilor tehnologice și a pierderilor, regulamentul-cadru al serviciului, etc) și actele normative ale autorităților publice locale de nivelul întâi (cum ar fi regulamentul local al serviciului de AAC).

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul actului normativ a fost supus avizării, precum și consultării publice în modul stabilit de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web <https://particip.gov.md/ro> (link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10817).

La fel, proiectul de hotărâre a fost plasat spre consultare publică pe paginile web <https://particip.gov.md/ro> (link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11170).

De asemenea, la 6 decembrie 2023 a fost desfășurată sesiunea de audieri publice, în cadrul căreia au participat toate părțile implicate.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul actului normativ a fost supus expertizei anticorupție conform prevederilor art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, obiecțiile și recomandările propuse fiind luate în calcul în procesul de definitivare a proiectului de lege (parte componentă a tabelului de sinteză a obiecțiilor și propunerilor).

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Expertiza de compatibilitate nu este necesară întrucât proiectul de hotărâre nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de act normativ a fost supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, obiecțiile și recomandările propuse fiind luate în calcul în procesul de definitivare a proiectului de lege (parte componentă a tabelului de sinteză a obiecțiilor și propunerilor).

11. Constatările altor expertize

Proiectul actului normativ nu cade sub incidența prevederilor Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 23/2019.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2024.02.08 15:23:15 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ANGELA ȚURCANU